

Te ure niso bile prijetne za Petrovo mater. Cel dan je premišljevala, kako naj pomaga sinu na pravo pot. In ko je prišla noč, je materino oko bdelo in njena duša je iskala rešilne poti za sina.

»Sosega, ti bolehaš,« jo je nagovorila nekega dne Bendačeva mati.

»Oh, saj moram. Cele noči ne morem spati. Tako me skrbi zavoljo otroka.«

»Prav res. Majhni otroci, majhni križi — veliki otroci, veliki križi.«

»Ko bi mogla vsaj komu potožiti. Pa ne morem, ne upam — sram me je.«

»Ali si pa že bila pri gospodu župniku?«

»Saj veš, da se bojim stopiti pred gospoda.«

»Nič se ne boj. Dober mož so, gospod župnik, in najbolje ti bodo svetovali. Le idi.«

Potrta mati pa je še tisti dan potrkala pri gospodu župniku. Pomirjena se je vrnila s trdnim sklepom: »Rešiti ga moram, svojega sina, naj me stane tudi življenje. Vse bom storila, da bo Peter prišel zopet na pravo pot.«

Trudna materina roka je pisala Petru pismo polno zlatih nauk. Dolgo je pisala ta roka pismo materine ljubezni in materinskih skrbi. Potem pa je pokleknila pred podobo svete Družine pa molila in molila, dokler ni utrujena zaspala na trdih tleh. Ko se je pa prebudila, je zapazila, da ima roke pripravljene za objem. V sanjah je že objemala spokornega Petra.

(Konec.)



Po čmrlje!

I.

Drobničev hlapec Gregor in mali Tonče sta si bila od nekaj posebna prijatelja. Komaj je Tonče znal hoditi, se je že rad motovilil okrog Gregorja, čebedral je venomer z njim in ga izpraševal o vseh mogočih rečeh, ki so prišle mali glavicici na misel. Rekel mu je vedno le »stric«, in Gregor ni bil nevreden tega imena: malčku je prinesel rakov iz potoka, ko je nesel v mlin; naredil mu je iz orehove lupine mlin na veter; naučil ga je žvižgati na prste; pokazal mu je mlade jerebičke v grmičju. Z eno besedo, prav rada sta se imela drobni Tonče in korenjaški hlapec Gregor.

Gregor je šel kositi v Zakotek. Tonče ga ni videl, kdaj je odšel, kajti ni še bilo solnca izza Vrha in tudi zarja se še ni začela vžigati, ko je že pela Gregorjeva sklepána in nabrušena kosa travi in rožam zadnjo pesem. Dolgo je že kosil Gregor, veliko dolgih redi je že ležalo poleg njega. Zazvonilo je sedem, treba je bilo iti zajtrkovat. A Gregorju ni bilo treba dolgo gledati, Tonče ga je že čakal pod črešnjo, in ko je odzvonilo in je odmolil, je zaklical po bregu: »Alo, stric, le gor pojdite!«

Gregor je obrisal s travo koso, pa ni šel gor, marveč je zaklical Tončetu: »Danes pojdi pa rajši ti dol, nekaj ti pokažem!« — »Kaj bi

neki bilo? Mladi ščinkovčki? Ali morebiti celo kosi?« je ugibal Tonče. Z naglimi koraki je stekel proti svojemu staremu prijatelju.

»Čmrlje sem našel, pojdi, da ti jih pokažem!«

Čmrlje! Kolikokrat je Drobničev Tonče skrivoma zavidal svoje vaške tovariše, ki so imeli po tri ali še več panjičkov čmrljev. Eden je imel rdečke, drugi rumenčke, tretji zopet sivčke — on pa nikakršnih. Res da imajo oče cel ulnjak čebel, a čebele so očetove, čmrlji bi bili pa samo njegovi, samo Tončetovi. Zdaj jih bo pa le imel, Gregor ve zanje in mu jih bo gotovo pomagal »ogrénti«.

Šla sta pod hruško, ki jo je lanski sneg nagnil. Sredi pokošenih travnih stebel je pokazal Gregor na kupček mrve. »Pokril sem jih, da jih vrana ne zapazi in ne pokonča.« Od časa do časa je zletel izpod kupa debel čmrlj, šumno brenčeč. »Le bliže, Tonče! Samo miren bodi in ne otepaj z roko, pa te ne bo nobeden!« mu naroči Gregor. Potem pa poklekmeta oba poleg kupa, ki je pokrival bivališče čmrljev.

Gregor polahko odvdigne travo, pod njo nekaj završi in zacvrči, in jezno se požene čmrlj vunkaj. »Sivčki so,« pravi polahko Tonče, ko pogleda od blizu. Potem odstrani Gregor s klinčkom droben suh mah, ki je zakrival čmrlje, in izpod njega se pokaže rumeno satovje. Tonče komaj upa dihati, tako pozorno gleda. »Glej, to-le svetlo je med,« mu šepeta Gregor, »po slamici bi ga lahko izsrkal, pa pustiva revežem! Glej, v tehle lončkih se pa mladi godijo. Naj se ti malo posladkajo, ko prilezejo iz voščene zibke!« Tonče gleda in gleda; vidi, koliko čmrljev s sivimi zadki je prišlo na vrh satovja branit domačijo; vidi, kako se nemirno vrtijo z razprostrtimi krili in jezno šumijo s tenkimi glasovi. Tudi matico mu pokaže Gregor s tanko slamico, ko príleze začudeno gledat, kaj je.

»No, zdaj si pa videl. Pojdi domov in naredi iz kakšne lesene škatlice panjiček, po kosilu jih bova pa ogrenila,« pristavi Gregor, ko je pokril čmrlje z mahom in zeleno travo. Potem gre pod črešnjo, naredi velik »sveti križ božji«, pa začne jesti, Tonček pa odide domov.

Kdo bi se čudil, da je bilo danes Tončku težje sedeti v šoli kot ne vem kje, da so mu bile tri ure kakor trije dnevi, da je prvi od vseh šolarjev pritekel nazaj v Zakotje!

II.

Po šoli je začel Tonče stikati po omarah in po predalih. »Bi rad zopet krlhjev?« mu reko mati. Ko pa slišijo, da išče Tonče škatlico od cikorije za panjiček, se mu posmejejo, potem pa iztresejo cikorijo iz nove škatle, jo zavijejo v papir, škatlo pa dajo Tončku. Še s pipcem se naredi spredaj proti dnu mala odprtina, in panj je gotov.

Ko odjužinajo, gre družina v Zakotek grabit. Gregor nekaj zamrmra gospodarju, ki se nalahno posmehne, potem pa odvede Tončka proti nagljeni hruški. Deček sede precej blizu Gregorja in gleda, kaj ta dela, kako bo čmrlje ogrebel.

Gregor postavi škatlo zraven mahu, ga odstrani z dvema suhima vejicama, potem pa dvigne mah in gručo satja v panjiček. Čmrlji zopet jezno zabrenče, poženo se nekateri jezno kvišku, pa Gregor se ne zmeni za njih jezo, mirno spravlja še ostali mah in kosčke satovja v škatlico in ga urejuje. Večina sivčkov je že med mahom spravljen v novo bivališče. Potem postavi Gregor panjiček v jamico, kjer je bilo prej domovanje brenčeče družinice, in naloži proti vranam zelene mrve nanj; le odprtina je bila prosta, da čmrlji lahko letajo nemoteno vun in noter. »Le glej jih, kako se bodo hitro privadili! Zvečer, ko bodo vsi notri, pa pridi in vzemi panjiček domov, samo ne pozabi prej zadelati odprtine, sicer boš prinesel domov zatečeno lice!«

Vselej je rad ubogal Tonče Gregorja, danes ga je pa še posebno natančno. Nekaj časa je še posedel v primerni razdalji od panjička in gledal prihajajoče in odhajajoče sivčke, potem je pa šel domov. Zvečer je pa odhitel s svojimi tovariši »čmrljarji« zmagoslavno po panjiček in ga položil na deske v gredi.

Gregorju — stričku se je lepo zahvalil, mati so ga pa drugo jutro dražili, zakaj se je celo ponoči v spanju branil z roko proti čmrljem — sivčkom.

Vladimir Borovščak.



Kako si je Miha Žabar hotel služiti svoj kruh.

(Spisal Maksimov.)

Kaki dve leti po Žabarjevi poroki so se pa raznesle po celi deželi čudne vesti. Na sejnih in po krčmah pred cerkvami po nedeljski službi božji in pri drugih opravilih so se menili ljudje o ponarejalcih denarja, ki so trosili ponarejene bankovce in goldinarje med svet. Neki kmet je prodal na semnju vola in ju dobil plačana s samim papirnatim denarjem. Desetkrat ga je pregledal in preštel in pokazal celo sosedom, preden ga je vtaknil v žep. A ko je hotel plačati v mestu s tem denarjem davke, so ga prijeli in mu vzeli ves denar. Ko so pa prišle priče in povedale, kje ga je mož dobil, so siromaka sicer izpustili, a denarja ni videl več. To se je razneslo kot blisk po devetih farah in nihče ni več zaupal papirju. Saj je bil ponarejen tako natančno, da tudi najbistrejše oko ni moglo zapaziti napake na njem. Zato se je vsak branil papirja, in ljudje so si mislili, da mora biti sam vrag v zvezi s ponarejalci. Kovinski denar se je ločil lažje, zato je vsak imel rajši tega.

Mnogo ljudi je dobilo v roke ponarejeni denar, tudi naš Miha. Jeseni je prodal nekemu trgovcu suhe gobe in prejel zanje precej bankovcev in nekaj srebrnih goldinarjev. Bankovce je na mestu primerjal s pravim, a zapazil ni na njih nobene razlike. O Božiču pa je menjaval v mestu pri prodajalcu sukna tak bankovec, a ga je prodajalec takoj spoznal, da je